

en af Roerskarlene var sprunget op, for ligeledes at kunne komme til med en Landse. Nu var Kampen snart endt."

"J Baaden er ialmindelighed ifkun Harpuneren bevæbnet; thi Roerskarlene have nok at bestille med at holde Baaden tilbage, naar Dyret trækker den efter Linen; det er desuden nødvendigt at passe nøie paa, at Hvalrossen ikke kommer under eller paa Siden af Baaden; thi den har Styrke nok til at hvalve endog en Skibszjolle, og jeg har seet en Baad, hvis Bund en Hvalros havde hugget tværs igjennem med sine frygtelige Tænder. I den foregaaende Sommer blev Styrmændene paa et Skib fra Flensborg, netop i disse Farvande, af det saarede Dyr revet ud af Baaden og uheldig dræbt. En færdig Harpuner frygter dog ikke for at binde an med mere end een Hvalros ad Gangen; engang roede vi ind i en Flok af femten svømmende Hvalrosse; tvende bleve umiddelbar efter hinanden harpunerede, og med dette Forspand foer Baaden afsted som en Pvil. Det varede omtrent to Minutter, førend Striden var endt. De øvrige af Flokken holdt sig imidlertid i Nærheden, og grupperede sig helst tæt ved deres kjæmpende Brødre, paa hvilke de stirrede i en Stilling og med et Blik, som udtrykte Nysgjerrighed og Forundring. Man har sagt, at de forsoare sig sælles, naar en bliver angrebet; dette var her idetmindste ikke Tilfældet."

"Modre med deres Unger svømmede ofte forbi os; med Forkroppen pleiede de da at duffe Ungen under sig, og gave den gjerne derhos, som til Advarsel, et Par Smaahug med Tænderne, men mod os dreiede de Hovedet halvt om, og viste os deres store brune Dine, hvor det Hvide syntes ligesom infflammeret ved en Mængde store røde Narer. I dette Blik saavelsom i Hovedets og Halsens Stilling var der et Udtryk og en direkte Lighed, som fuldkommen refærdiggjorde Benævnelsen efter Hestene. Ligefaa ubeqvem og klodset som Hvalrossen er paa det Torre, saa bevægelig er den i Vandet. De gamle Dyr give sjelden nogen Lyd fra sig, men de unge, naar de ere saarede, udstøde kort afbrudte, meget hæstige Brøl."

"Den sidste Jagtscene var af alle den mest maleriske. Tvende kjæmpemæssige Hvalrosse hvilede paa et Fisklag. Da Baaden lagde til, hævdede de sig i Veiret paa de korte, halv tilbagebøjede Forspødder, og antog, i det Harpuneren traadte op, en ganske imponerende Holdning ved Halsens høie Krumning og det hvalvede, frit fremboiede Bryst. Uagtet Bagkroppens liggende Stilling vare de med deres Hoveder idetmindste ligefaa høie som Manden, der driftig gif frem og stødte en Harpun i hver. Med Jernet i Barmen laae de endnu et Dieblik ubevægelige, og saae ned paa den forvoorne Angriber, der sprang hurtig tilbage. Man rykkede alt frem med Landserne, da de fastede sig i Søen. Den ene Hvalros fik et Landstød i den aabne Strube, men i det samme beffadigede et andet Harpunlinen; Dyret sled den over og svømmede afsted. Nu var det et frygteligt Syn, da Hvalrossen i nogen Afstand igjen kom over Vandet, og af det hoithævede Svælg sprudede Blod-

strømmen ud i Luften. Svømmende saaledes kom den os tilsidst næsten ganske af sigte, og ifkun Blodstraalen var endnu at see, da Baaden endelig indhentede den." A —

Florenz.

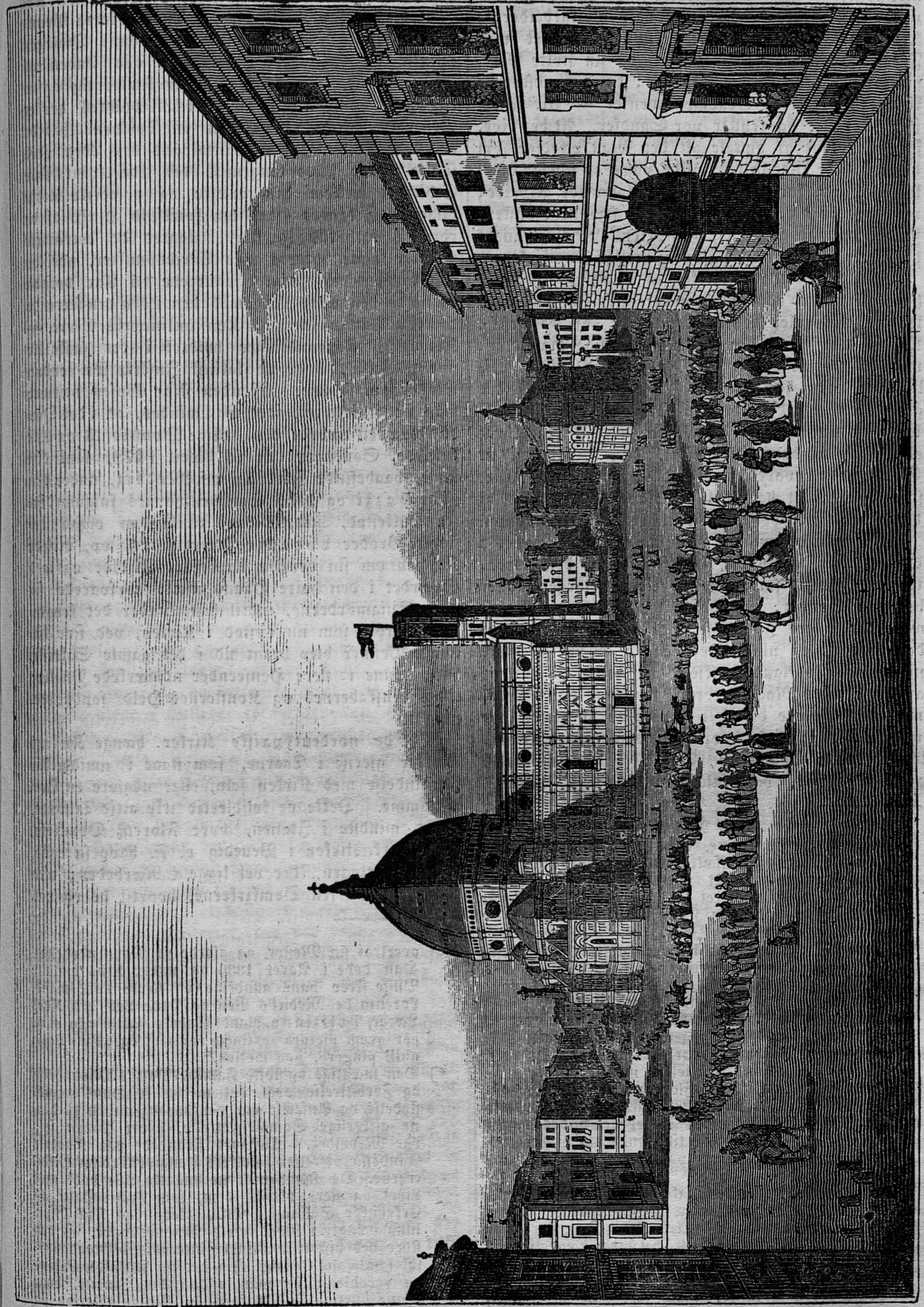
Det Land, hvor Himlen er saa klar og Jorden saa frugtbar, hvor Hoiene ere beklædte med Ranke og Markerne med Maïs og skjøne Blomster, hvor Figen og Valnødder vore og Fersken og Citroner trives; det Land, hvor Kapitolium stod, hvor Pederskirken kneiser, hvor Folkesfrihed, Handel, Konst og Videnskaber's Solefter Aarhundreders Nat igjen oprandt, hvor til fast hver Plet knytter sig interessante Minder om Fortids Stordaad, som en Livius, en Guicciardini, en Sismondi have reddet fra Forglemmelse og med Mesterhaand overleveret til Efterverdenen; det Land, der har fostret Scipioner og Cæsarer, Horats og Dante, Rafael og Correggio, Michael Angelo og Canova, fort, som har frembragt saa meget herligt — maa interessere Enhver. Den interessanteste By i Italien næst Rom og maaske Neapel, er uægtelig Toskanas skjøne Hovedstad, der ligger paa en frugtbar og vid Slette, vandet af Arnofoden, som deler Byen i to Dele. Dens sunde Klima og skjøne Omegn gjør den til et behageligt Opholdsted endog paa den Aarstid, da Heden og Sirokkovinden besværer Neapolitaneren, „aria cativa“ paafører de fleste Fremmede, ja Romerne selv, en Klimafæber. I „Firenze“, der med Ret fører sit Tilnavn „la bella“, vil man derfor stedse finde en Mængde Fremmede, især Englændere, som deels for stedse, deels for en Tid have søgt Sæde i dette Land, hvis Indbyggere udmærke sig ved Flid, Konstfærdighed og Dannelse og hvis Regjering uægtelig hører til den liberaleste i Italien, uagtet Metternich's Jernarm ogsaa er naaet hid. — Folket er livligt og muntert og synes at være tilfreds. Den simple Mand ynder her, som i de fleste italienske Stæder at leve paa Gaden, hvor man læser, arbejder, koger, spiser, drikker, sover o. s. v. Vil man paa et Sted skue Florenz's høiere Stæder, saa maa man gaae paa Prateren (il Prato) udenfor Byen, hvor man om Aftenen kan fryde sit Øie ved Synet af Toskanas Nobili og rige Fremmede, der ride eller kjøre i elegante Vogne, langtfomt hen ad den smukke Allé, som danner Prateren. En talrig Skare af Middelflassen spadserer, eller ere Tilskuere ved dette i sit Slags ikke uinteressante Skuespil, der i en vis Henseende kan lignedes ved vore Kjørebæner om Vinteren, dog med den Forskjel, at Hestene og deres Løb er hos os Hovedsagen, medens paa de italienske Praterer de kjørende Personer, deres Pragt, Navn eller Personlighed fængsle Opmærksomheden. Kjender man den engang saa berømte florentinske Republik's Historie og interesserer sig for den, kan man tillige have den Fornøielse at see Etlinger af de Familier, som forud spillede en Rolle i Florenz's mærkværdige Historie. Uagtet de, som Italienerne idethele, ret vanslegte fra deres berømte Forsfædre,

morede det mig dog at see de Folk, som bare saa klassefælle Navne. Jeg stillede mig derfor i en Allee, hvor Alle maatte passere, og en Leietjener nævnte mig Navnene paa dem, som han kjendte, og dem, som han ei kjendte, gjorde han til rige Englændere. Den første, som kom, var ogsaa en Englænderinde i en lang, slagrende Ridedragt paa en rolig Ganger, ledsaget af en Ridedragt og en florentinsk Officier, der syntes at opbyde Alt forat behage sin stolte Dame; dem fulgte Chevalier Titi med en bleg, rødhaaret Dame (i Italien en Skjønhed) og et Par hvide Heste, der vare saa smukke, at jeg over dem glemte at see paa Madame Marchini og hendes travende Ridder; men maatte lade mig nøie med at betragte hendes Efterfølger, en Bonde med sin Arbeidskjære, foran hvilken var spændt et Mulelæs, behængt med ranglende Bjelder. Denne Musik maa ikke have behaget Grev Orlandini, som selv førte sin Frue i en let Censpænder; thi raff soer han Bonden forbi, efterfulgt af 3 unge lattermilde Englænderinder, hvoraf den ene var saa smuk, at man, forat see efter hende, nok kunde glemme ret at betragte en ridende Pazzi, og et Par andre Nobili med bekjendte Navne, ja endog den, jeg troer, rige Komtesse Campana. Selv hvorledes Marquis Riccardi, hvis kunststykke Familie, har frembragt saa mange Mæcener, seer ud, har jeg glemt; men for Modsetningens Skyld mindes jeg grant, at Marquisens elegante Bogn blev fulgt af en rødmalet Kjerre, fyldt med Flasker, trækken af 2 hvide Drer og ledsaget af en Skare fortklædte Munk. Blandt en heel Mængde Folk, hvis Navne jeg deels har glemt, deels ei sit at vide, passerede mig forbi Marquis Strozzi af en berømt St, den rige Corsini, en ung Mand med Romernæse, og hans smukke Kone, der sad i en Bogn for sig selv, General Casanova, Prinds Borgheze, der eier det skjønneste Pallads i hele Florenz, og ved hvis høire Side en Bolognaerhund havde sit Sæde, og endelig Storhertugen selv, en smal, bleg, middelaldrende, ikke smuk Mand, der førte ganske langsomt i en Bogn, som blev trukken af 6 Heste. Med Storhertugen forlode de Fleste Prateren for at begive sig til Theatret eller i Selskab; men undervejs kan man træffe en heel Deel af det fornemme Selskab i et stort og glimrende oplyst Kaffehus, hvor de deels gaae ind for at tage sig en Forfriskning, deels standse udenfor og lade sig ved Tjenerne bringe et Glas Is, som nydes i Bognen. Onsker man at see inden- og udenlandske Lærde, saa besøger man et af Byens 5 betydelige og rige Bibliotheker, blandt hvilke det magliabechianske daglig staaer aabent for Enhver, og, hvor man i et stort Læseværelse træffer en heel Mængde granskende Lærde, og Andre, der alle behandles med megen Forekommenskab af de ved Bibliotheket ansatte Mænd, der vobliktelig bringe den Bog, man ønsker. — Har man derimod Lyst til at see de Fremmede, som ere i Byen, saa er man temmelig vis paa at træffe dem enten i det storhertuglige Galleri, i Paladset Pitti, eller i St. Maria del Fiore, Florenz's Domkirke, hvilke alle 3 høre til de mærkværdigste og interessanteste Punkter i Italien, ja vel i Eu-

ropa. Vi ville denne Gang standse ved den sidste, om hvis ydre Form Læseren kan faae et, skjønt ufuldstændigt Begreb, ved at betragte hosstaaende Ufbildning. Den ligger omtrent midt i Byen paa en stor og smuk Plads, som efter den bærer Navn af piazza del Duomo. Forbauset standser den Fremmede ved Synet af denne kolosalfæ, herlige Bygning, der allerede har trodset mange Aarhundreders Storme, og kneiser endnu som et stort Minde om den ædle, med Religiositet og Kunstfands forbundne Almeenaand, som besjelede den florentinske Republik, der grundede og fuldførte dette Kjempeværk*). I Aaret 1294 besluttede nemlig florentinerne at opbygge en ny og stor Domkirke i den gamle Sted, og 4 Aar derefter lagde den pavelige Legat Valerius Grundstenen til samme. Arnolfo di Cambio, eller som han ogsaa kaldes Lapo di Colle, den Tids ypperste Architect og en Discipel af den bekjendte florentinske Maler Cimabue, grundlagde og begyndte denne Bygning, som efter hans Død fortsattes af forskjellige Mestere indtil den genialste Filippo Brunnellesco i Aaret 1448 fuldenste den, og gjorde sit Navn udødeligt, ved at bygge den uhyre Kuppel, der var den første i sit Slags, og kun skal have sin Lige i Peterskirken, der blev bygget af hans Beundrer og Landsmand, Michael Angelo Buonoratti. Udvendig er den, med Undtagelse af Façaden, (Forsiden) som de følgende Aarhundreder have ladet ufuldendt, klædt med sort og hvid Marmor, og prydet med en Mængde Marmorstatuer. Forbausens den Fremmede ved det ydre Syn af denne Kjempebygning, saa overrastes han ikke mindre, naar han igjennem Forsidens store Port træder ind i dette Tempel, der ved sin Størrelse, Pragt og høitidelige Dunkelhed fængsler Sandserne paa samme Tid, som Sindet stemmes til Alvor og Andagt. Naar man til Kirkens eiendommelige Majestæt og hellige Dunkelhed, soier de mange brændende Lys og Lamper, hvormed fromme Troende vise deres Vrefrygt for en eller anden Helgen, eller, som brænde til Minde om en hedenfaren Ven eller Frænde, de skjøne religiøse Malerier, hvormed de fleste større katolske Kirker ere prydede, og den dellige Sang og Orgeltoner, som der lyde, saa skulde man vente, at disse Templer vare et fredet Hjem for den varmeste og reneeste Andagt; men stor er Vanens Magt. Bistnok vil man paa hvilken som helst Tid af Dagen, man træder ind i de næsten stedse aabne katolske Kirker, finde endeel Mennecker, især Qvinder, som enten skrifte deres Synder, eller knælende synge en Psalme, mumle en Bøn, og tælle paa deres Paternosterbaand; men at den sande Andagt ei er større der end i manges protestantiske Kirke, bliver man let vaer, naar man hændelsesviis passerer en saadan knælende Skare; thi naaget Læberne ere i en uafbrudt Bevægelse ved Sangen eller Bønnen, følge deres nysgjerrige Blik og Hoveder gjerne den Fremmedes Bevægelser.

Domkirkens Indre svarer til, eller overgaaer snarere dens Dre i Skjønhed og Pragt, og den Fremmede veed længe ikke, hvorpaa han først skal

*) Kirkens Grundvold udgjør omtr. 22,000 □ Alen!

Domfirken i Florent.

hefte sin Dmærksomhed. Gulvet, der er belagt med de skønneste Marmorplader; Bæggene, der ere zirede med Statuer, Malerier og Mosaisarbejder;* Koret med sin himmelhøie Kuppel, prydet med Fresko-Malerier** af Vasari, og sin stolte Marmorsoilerad; de mange Kapeller; de rigt udstyrede Altære; de talrige Gravmonumenter — Alt fængsler vort Blik og tryller vor Sandser. At beskrive, ja endog blot at omtale alt det Mærkværdige, som denne Kirke indeslutter, vilde være et ligesaa vidtløftigt, som for de Fleste lidet lønnende Arbejde; men vist er det, at hverken de skjøne Konsters Ynder og Kjender, eller Historiens Ven vil angre de Timer, han dvæler i Florenz herlige Domkirke.

De fleste katolske Kirker af nogen Betydning have gjerne en eller flere mærkelige, stundom høist kuriøse Reliquier eller Levninger af Helgener. Maria del Fiore savner ei heller slige Rariteter; men da de ei ere at see, uden ved visse Leiligheder, kan jeg om dem ingen videre Bessked give, end at den hellige Zenobius*** hviler i en underjordisk Hvalvning, med Undtagelse af et Stykke af hans Hjerneskæl, der, indfattet i et Sølvhoved, bevares i en kunstig udarbejdet Kiste, som findes i et ham helliget Kapel. Den 25 Mai bæres dette Sølvhoved om i en høitidelig Procession.

Blandt de mange Gravmæler, som findes i denne Kirke, gives der ikke saa, som den florentinske Republik satte sine fortiente Borgere eller berømte Sønner, men ved intet dvæler den Fremmede med mere Interesse, end ved et Portræt af den berømte og ulukkelige Dante, hvem det utaknemmelige Fodeland forskjød, og nødte til at leve af Fremmedes Naadensbrød, saalænge han levede, men hvis Billede de efter hans Død angrende lode opstille i denne Kirke, hvor man ogsaa finder Kuppelens berømte Bygmester, Filippo Brunellesco's Portræt, og Maleren Giotto's Billede†).

*) Mosaisk er et Slags Maleri, som bestaaer af forskellige farvede Stene, Glas eller Marmorstykker, der ved Hitz sammenfættes saa fast og kunstigen, at de i Fraastand ligne et med Pensel malet Stykke. Italienerne have været og ere endnu store Mestere i denne ældgamle Kunst, som i Florenz især drives med Smag og Iver.

**) Fresko, eller Maleri al fresco udfører med Vandfarve paa et frisk Underlag af Kalk, blandet med Sand. I de italienske Kirker og Klostre træffer man paa mange af dette Slags Malerier, som i Fraastand tage sig fortreffelig ud. Der udfordres imidlertid, som Vasari siger, den største Kraft, Sikkerhed og Bestemthed for at udmærke sig heri, idet en Forandring ikke let er mulig.

***) Zenobius var Biskop i Florenz i det 5te Aarhundrede. Paa Pladsen, som omgiver Domkirken, ikke langt ifra St. Johannes Døbefapel findes endnu en Gøyle, der er opreist til Minde om et Mirakel, som den hellige Mand paa det Sted skal have gjort Aar 408.

†) Giotto, den italienske Digter Petrarkas Ven, hørte til sin Tids største Genier, der udmærkede sig som Maler, Billedhugger og Arkitekt. Den florentinske Maleriskoles Fader Cimabue traf hændelsesvis Giotto, som Hyrdebrenng afridsende med en spids Steen paa et Stykke Skiffer et af de Faar, han vogtede, og fandt deri saameget Geni for Maleri, at han tog den unge Hyrde med til Florenz, hvor han hurtigen udviklede sine lykkelige Anlæg og snart ved sin Pensels Dnde, Natur og Livlighed

Tillige med dem hviler her ogsaa Lorenzo af Medici's Ven og Lærer, den store Litterator M. Ficinus, der, som bekendt, var en saa ivrig Beundrer af Plato, at han vilde have hans Dialoger oplæste og forklarede i Kirkerne ved Siden af Evangelierne. Historiske Minder knytte sig ogsaa til dette Tempel. I Aaret 1438 holdtes her et Generalkoncilium, hvor den af Tyrkerne haardt ængstede Keiser Johan Paleologus den 2den personlig mødte Pave Eugenius den Ade forat faae Schismet mellem den græske og romerske Kirke bilagt, og derved faae om kraftfuld Hjælp af de romerske katolske Fyrster. Uagtet de betrængte Græker gave efter i alle Stridspunkter, udeblev den forventede Hjælp, og allerede 15 Aar derpaa plantede den vilde Muhamed den 2den den seirrende tyrkiske Halomaane paa Konstantinopels Mure. — Konciliet's Forhandlinger holdtes i det saakaldte nye Sakristi, hvor en latinsk Inscription endnu minder om samme. Et uden stille Gysen nærmer man sig Høialteret, idet man mindes, at i det Dieblig Præsten havede den hellige Monstrants og Alle knelede, Søndagen den 14 April 1478, saft den unge, haabefulde Julian af Medici, under den vilde Pazzi og hans Sammensvornes snigmorderiske Dødsstød, medens hans til Døden ogsaa bestemte Broder Lorenzo saaret sprang op, viklede Kappen om sin venstre Arm som Skjold, og med Sværdet i den høire Haand fjækt forsvarede sig mod Snigmorderne, indtil han, under det frygtelige Doprør, som nu opstod i Kirken, ved sine tililende Venner blev bragt ud i det gamle Sakristi, hvor denne i flere Henseender udmærkede Yngling til Videnskabernes og Konsternes Held fandt Redning*).

I de nordeuropæiske Kirker hænge Kirkens Klokker gjerne i Taarne, som staae i umiddelbar Forbindelse med Kirken selv, eller udgjøre en Deel af samme. Dette er imidlertid ikke altid Tilfælde, i det mindste i Italien, hvor Florenz Domkirke, St. Markuskirken i Venedig o. S. have særegne, høie Klokketaarne, der vel ligge i Nærheden; men dog ere silte fra Domkirkerne, hvortil de og paa

overtraf sin Mester, og gjorde sit Navn udbedeligt. Han døde i Aaret 1336 og under hans omtalte Billede skrev hans aandrige og lærde Landsmand, Lorenzo de Medici's Ven og Pave Leo den Xdes Lærer, Poliziano, blandt Andet: „Ille ego sum, per quem pictura extincta revixit“ og „Plus licuit nulli pingere, nec melius.“

*) Den mægtige og stolte Familie Pazzi's Misundelse og Forbittelse over det mediciske Huus's Indflydelse og Anseelse var vel Hovedgrunden til denne affævelige Sammenrottelse, hvori Paven selv var Medvider. Anslaget strandede paa Raadets Landsnærvarørelse og Folkets Hengivenhed for Medicerne. De sammensvorne maatte Alle bøde med Livet og flere blandt dem, som Franz Pazzi og Erkebiskop Salviati i Pisa, blev paa frisk Gjering hængte i Raadhusets Binduesposter. I den store ved historiske Minder interessante Raadhus-sal (Sala del Consiglio) i det nu saakaldte Palazzo vecchio viser man endnu det Bindue, hvor denne hurtige Justits foregik. Julian efterlod sig en uægte Søn, der siden blev Pave under Navn af Clemens den 7de, der blandt Andet er bekendt af sin Strid med Keiser Karl den V.

en vis Maade høre. Det Klokketaarn (il campanile), som tilhører St. Maria del Fiore ligger tæt ved samme paa Piazza del Duomo, og er udvendig belagt med graae, sorte og hvide Marmorplader, der ere saa smukt sammenføjede, at de synes at udgjøre et eneste Stykke. Det er 280 Fod høit, og vidner saavel om den florentinske Republik's Magt og Konstfærdighed, som om den før nævnte Maler Giotto's gode Smag og dristige Mand, da saavel Planen, som Udførelsen er hans Bærk. Grundvolden blev lagt den 18 Juli 1334.

Paa Piazza del Duomo ligger endnu, ligeoverfor Domstolens Forside en Bygning, som fortjener vor Opmærksomhed. Den kaldes Il battisterio di S. Giovanni (St. Johannes Døbefapel), fordi alle Byens Børn her blive døbte. Det danner en Ottokant med en lav Kuppel, som hviler paa en Søilerad af Granit. Kirkens 3 Bronze-døre, der tilforn endog have været forgyldte høre til Florenz's Seeværdigheder. Den ene er bekendt for sin Vælde, da den nu er over 500 Aar gammel, og de to andre ere berømte for deres udmærkede Figurer i halvopphøiet Arbeide, der skyldes Lorenz o Ghiberti's Kunstnerhaand. Paa den ene fremstilles Frelserens Liv og Levnet, og paa den anden Tildragelser af det gamle Testamente. Michael Angelo, sin Tids største Kunstner, plejede at sige om disse Porte, at de vare saa smukke, at de fortjente at være Porte til Paradiis. Ifke blot Portene, men ogsaa Battisteriets Gulv og Tag fortjener nærmere Omtale. Hiint bestaaer af smaa sorte, hvide og røde Marmorstykker, der ere saa kunstigen lagte, at de danne de forskjelligste Figurer, og dette er ziret med Mosaik, som ikke alene i Billeder fremstiller den hele Bibelhistorie ligesaa Skabelsen, men endog en heel Mængde Engle, Erkeengle, Cherubiner, Serafiner o. m. — I dette Tempel findes adskillige Mærkværdigheder, som 2 Porfyristøtter, hvilke Pisanerne 1117 forærede den florentinske Republik; den beryggede Pave Johan den 23des *) Grav, et Stykke af Frelserens foregionne Kors og flere Reliquier, der til Johannes den Døbers Hre, hver St. Hans Dag fremstilles paa et kostbart Solvalter, som da stilles midt i Battisteriet, der ved denne Leilighed besøges af en talrig Skare Mennesker. Paa foranstaaende Afbildning see vi en saadan Skare af

Andægtige, som danne en Procession for at besøge et eller andet helligt Sted. Slige Processioner ere ikke sjeldne i de katholske Lande hverken paa de store Høitidsdage eller ved andre Leiligheder. Er det s. Ex. et bekendt Mariabillede, som skal have sig en liden Tour, saa iføres hun Galladrægt, behænges med Hjerter o. s. v. og bæres paa en dertil indrettet Baare. Nærmest omgives den gjerne af Geistlige og Munke i fuld Ordensdrægt med Monstranser og Tilbehør. Dem følger gjerne en talrig Skare Mennesker af alle Stænder og Aldre; dog fornemmelig Oldinge, Qvinder og Børn, men saavel rige og fornemme, som fattige og simple. I Nærheden af Haven Boboli stødte jeg en Søndagseftermiddag paa en talrig Procession, hvor alle de, som hørte til samme, enten vare sort- eller hvidklædte og bare Fakler eller Lys, ja endog de Børn, som vare saa smaa, at de bleve baarne, havde dog i Haanden deres smaa brændende Lys. Toget bevægede sig langsomt, under Sang og Klokkernes Ringen, gennem de trange Gader, fra hvis Vinduer og Altaner, der vare fulde af Folk, hang røde Tæppener eller Klæder. Efter som Processionen skred frem, knælede en Deel af de talrige Tilskuere, som havde samlet sig. I Fraastand er en saadan Procession ret et smukt og høitideligt Syn; men naar man betragter den i Nærheden, falder gjerne det Høitidelige bort. Paa de Flestes Ansyn staaer Ligegyldighed eller Spøg malet. Døve Pilegrimerne Fakler eller Lys i Hænderne, saa sluffes disse hvert Dieblis, og naar de da skulle tændes hos Naboen giver dette gjerne Anledning til Forstyrrelse eller Voier. Det er ikke vanskeligt at see, at for de Fleste er det Hele en tom Ceremoni eller et simpelt Skuespil. A. Faye.

En kort Fremstilling af den historiske Oprindelse til de kristelige Fester og Høitider i den norske Kirke.

(Forisat. See Nr. 85.)

Saa betydelig en Høitid Julen er i den kristne Kirke, varede det dog længe efter Kristi Død, for end den begyndte at helligholdes som en særskilt Fest. Vel var Verdensfrelserens Fødsel en altsor vigtig Begivenhed, til at ei de første Kristne skulde mindes den med Bøn og Tak, men Erindringen derom sammenknyttedes i den kristne Kirkes Barn-dom med flere kristelige Minder, s. Ex. Hedningernes Deeltagelse i Frelsen, Jesu Daab og hans første Mirakel o. s. v., og alle disse Minder forenedes i Epifanie festen (Kristi Aabenbarelsesdag) eller som den hos os kaldes hellig Trekongers Fest. Mange af Kirkesædrene anstillede imidlertid grundige Undersøgelser om den egentlige Dag, hvorpaa Kristus var født; Nogle lade ham fødes i Keiser Augusts 28de Aar, den 25de Mai; Andre i Keiser Tibers 15de Aar den 11te eller 15de Januar. Men først i den sidste Halvdeel af det sjerde Aarhundrede finder man den Mening almindelig udredt i den vesterlandste Kirke, at Jesus var født den 25de December, og denne Dag helligholdt som Festsdag. Snart udbredte denne

*) Johan den 23de horer til de Mænd, som ved deres Stilling og Laster have erhvervet sig en sørgelig Udødelighed. Som Kardinal Baldassar Cosca gjorde han sig berygget for sin Habesygge og Udvævelser. Et skrækkeligere Bæviis paa de Tidens Fordærvelse kan man vel neppe have, end at denne Mand, som til sit aabenbar ugudelige Levnet endnu fejede Mistanken om at have forgiftet sin Formand, Alexander den 5te, kunde blive valgt til Kristi Statholder paa Jorden. I Kirkehistorien spiller han en vigtig Rolle, som den, der sammenskaldte det mærkværdige Konsilium til Kostniz, der affatte de 3 Paver, som paa den Tid bragte Forstyrrelse i Kirken og blandt dem Johan den 23de, som 6 Aar efter sin Affættelse døde i Florenz, hvor han blev jordet paa det nævnte Sted. Hans Grav er prydet med et Bronzebillede, der er iført Paveornat og Inskriftionen Iohannes quondam papa XXIII obiit Florentiæ Anno Domini MCCCCXVIII —XI Kalendas Ianuarii.